

■ ■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۶ - ۳۵)

- ۲۶- ﴿ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا ﴾: بگو ای اهل کتاب.....
- (۱) بشتابید بطرف آن کلمه‌ای که بین همه ما برابر می‌باشد، فقط الله را پرستش می‌کنیم و هیچ کس را با او شریک نمی‌کنیم!
- (۲) بسوی کلمه‌ای بشتابیم که بین شما و ما یکسان می‌باشد، فقط خداوند را پرستش کنیم و کسی را شریک او قرار ندهیم!
- (۳) بسمت سخنی بیایید که بین ما و شما یکسان است، اینکه جز الله را نپرستیم و چیزی را شریک او قرار ندهیم!
- (۴) بیایید بطرف آن سخن که بین همگی ما برابر است، بجز خدا کسی را نپرستیم و برای او شریکی قائل نشویم!
- ۲۷- ﴿ إِنْ تَجَالَسَ مَنْ يَعْمَلْ بِالْعَدْلِ دَائِمًا، لَاهِلَةٌ لَكَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ عَادِلًا! ﴾:
- (۱) اگر پیوسته همنشین کسی باشی که به عدل رفتار می‌کند، چاره‌ای نداری مگر اینکه عادل باشی!
- (۲) اگر با کسی همنشینی کردی که پیوسته به عدل عمل می‌کند چاره‌ای جز اینکه عادل بشوی نیست!
- (۳) اگر پیوسته با کسی همنشین شوی که به عدالت رفتار می‌کند، هیچ چاره‌ای جز اینکه عادل بشوی نیست!
- (۴) اگر با کسی همنشینی کنی که همیشه به عدالت عمل می‌کند، هیچ چاره‌ای نداری مگر اینکه عادل باشی!
- ۲۸- ﴿ أَنْتَ نُحُطِنَا الْحَرَارَةَ وَ الضِّيَاءَ كَشَمْسٍ جَدُوتِهَا مُسْتَعْرَةٌ، لَذَلِكَ تَنَمُّ أَزْهَارُ أَفْكَارِنَا وَ هِيَ تَزِينُنَا! ﴾:
- (۱) تو چون خورشیدی که اخگر آن فروزان است به ما گرما و نور می‌بخشی، بدان سبب شکوفه‌های افکار ما می‌رویند و آنها ما را زینت می‌دهند!
- (۲) وجود تو شعله‌های فروزان خورشیدی است که به ما گرما و نور می‌بخشد، تا بخاطرش در حالی که ما را زینت می‌دهند، افکارمان شکوفا شود!
- (۳) تو خورشیدی هستی که با شعله‌های فروزان خود گرما و نوری به ما عطا می‌کند، که بخاطر آن شکوفه‌های فکر ما رشد می‌کند درحالی که با آن مزین می‌شویم!
- (۴) وجودت چون خورشیدی است که اخگرش فروزان می‌باشد و گرما و نورش به ما عطا می‌شود، بدین سبب شکوفه‌های فکر ما رشد کرده بدان مزین می‌شویم!
- ۲۹- ﴿ الْفَائِزُ هُوَ الَّذِي يُعَيِّنُ لِنَفْسِهِ قَائِمَةً مِنَ الْمَتْنِ وَ الْأَهْدَافَ الَّتِي يَسْتَطِيعُ أَنْ يَقُومَ بِهَا وَ يَقَرَّرَ أَنْ لا يَضِيعَ وَقْتُهُ أَبَدًا! ﴾: برنده کسی است که برای خود.....
- (۱) ستونی از آرزوها و هدفهایی را تعیین کند که بشود آنها را انجام داد، و قرار می‌گذارد که هیچگاه فرصتش را تباه نمی‌کند!
- (۲) فهرستی از آرزو و اهداف را که می‌تواند انجام دهد، برابر خود قرار می‌دهد، و تصمیم می‌گیرد که هیچگاه وقتش هدر نرود!
- (۳) فهرستی از آرزوها و اهدافی را تعیین می‌کند که می‌تواند آنها را انجام دهد و تصمیم می‌گیرد که هرگز وقتش را تلف نکند!
- (۴) ستون آرزوها و هدفها را مشخص کند، آنها را که می‌تواند برای انجامش اقدام کند و قرار بگذارد که هرگز فرصتش هدر نرود!

۳۰- « بنظرة واحدة على حياة العلماء تُدرك أنّ اكتشافاتهم لم تتحقق بالمنى، و إنما تُصنع المعجزات بإرادتهم القوية! »:

- ۱) تنها یک نگاه به زندگی دانشمندان به ما می‌فهماند که اکتشافات آنها با تمنیاتشان بدست نمی‌آید، بلکه به اراده قوی آنها معجزه‌ها ساخته می‌شود
- ۲) با یک نگاه به زندگی دانشمندان درک می‌کنیم که کشفیات آنها با آرزوهای محقق نشده است، و معجزات فقط با اراده محکم آنها، ساخته می‌شود
- ۳) با نگاهی یکسان به حیات علماء خواهیم فهمید که اکتشافات آنها با آرزوهای برآورده نمی‌شود، و فقط با اراده‌ای قوی است که معجزه می‌سازد
- ۴) با نگاهی واحد به حیات علماء درک کرده‌ایم که کشفیات آنها با آرزو محقق نشده، بلکه فقط اراده محکم آنهاست که معجزه می‌سازد

۳۱- « هذه المرأة نموذج بين المستشرقين، إنها قد حاولت طول عمرها لنباء جسر بين الثقافات الإنسانية »:

- ۱) این زن الگویی است در میان مستشرقین، او طول عمرش را در برپایی پل میان تمدنهای انسانی تلاش کرده است
- ۲) این زن میان مستشرقان الگو است، او قطعاً طول عمرش را برای بنای پلی میان فرهنگهای انسانی تلاش کرده است
- ۳) این زن بین شرق‌شناسان نمونه‌ایست، وی در طول عمر خود بخاطر بر پا کردن پل بین فرهنگهای انسانی تلاش کرده است
- ۴) این زن در میان خاورشناسان نمونه است، او در طول عمرش برای ساختن پلی بین فرهنگهای انسانی تلاش کرده است

۳۲- « التعلیم الصحیح هو الَّذی یُعَلِّم الإنسان کیف یفکر و کیف یغیر نفسه و کیف یواجه المشاكل و الصعوبات الكثيرة »:

- ۱) آموزشی صحیح است که انسان یاد بگیرد چگونه تفکر کند و چگونه خود را تغییر دهد و چگونه با مشکلات و سختی‌های بسیار برخورد کند
- ۲) آموزش صحیح آن است که به انسان می‌آموزد چگونه بیاندیشد و چگونه خود را تغییر دهد و چگونه با مشکلات و سختی‌های بسیار مواجه شود
- ۳) تعلیمی صحیح است که چگونه فکر کردن و عوض کردن خویشتن خویش را به انسان آموخته، بتواند چگونگی برخورد با مشکلات و سختی‌های زیاد را یاد دهد
- ۴) تعلیم صحیح همان است که انسان در آن چگونه تفکر کردن و چگونه تغییر دادن خویشتن را یاد بگیرد و دریابد چگونه با مشکلات و سختی‌های فراوان روبرو شود

۳۳- عین الصحیح:

- ۱) إن رأيت أنّ كلّ أصدقائك يحركون في جهة تخالف طريقك: امر دیدی که همه دوستانت در جهتی که با راه تو مخالف است حرکت می‌کنند،
- ۲) و هو طريق إنك اخترته بعد تفكير و دقة و تؤمن به إيماناً: حال آنکه راهی که تو با فکر و دقت انتخاب کرده‌ای و شدت به آن ایمان داری،
- ۳) فلا تتردد فيه أبداً و إن كنت وحيداً، و استمرر فيه بجداً: پس هرگز در آن اندیشه، تردید به خود راه مده، حتی اگر تنها بودی، و با جدیت آن را ادامه بده،
- ۴) فقد تكون الوحدة خيراً من العيشة لإرضاء الآخرين: قطعاً تنهایی برای تو بهتر از زندگی کردن برای کسب رضایت دیگران است!

۳۴- عین الخطأ:

- ۱) كل ما نقوم به يشهد على عقائنا و خلقنا: هر چه را انجام دهیم، بر عقل و آفرینش ما شهادت می‌دهد!
 - ۲) أعفوا عن سيئات الآخرين كما تحبون أن يعفوا لكم: از دیگران بگذرید همانگونه که دوست می‌دارید از بدبهای شما بگذرند!
 - ۳) خير العمل ما نفع و خیر الهدى ما أتبع: بهترین عمل چیزی است که سود رساند و نیکوترین هدایت چیزی است که پیروی شما
 - ۴) الحرية كأنها شمس يجب أن تطلع في باطن كل شخص: آزادی گویی خورشیدی است که باید در درون هر کسی طلوع کند!
- ۳۵- « از آنچه نمی‌خورید به مسکینان مخورانید! »:

- ۱) لا تطعموا المساكين مما لا تأكلون!
- ۲) لا تأكلوا للمساکين مما لا تطعمون!
- ۳) من الذي لا تأكلون لا تطعموا المساكين!
- ۴) مما لا تأكلون لا تطعموا للمساکين!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۳۶ - ۴۲) بما يناسب النص:

إن فضل الكثير من الطلاب يعود إلى عدم قابلية الطالب لتعلم المادة التي يدرسها! فيمكن أن نجمع أسباب هذه المشكلة في كلمة « ألم ». فالهزمة مأخوذة من بداية فعل « أكره »؛ فإن الكثير من الدارسين لا يهتمون بالمادة الدراسية المعينة لأنهم يكرهونها! و « اللام » إشارة إلى « لا ترتبط بي »، « لا أحب » و ... و « الميم » إلى كلمة « مستحيل » * التي تعني أن الطالب يجد ما في المادة صعوبة لا يدرها!

و أما حل هذه القضية فاتها بيد الإنسان نفسه. فيلزم عليه أن يبدأ بحوار: ما هي فائدة مادة اللغة العربية مثلاً؟! ... ثم يسعى أن يجد الجواب: بها أتعرّف على ثقافة مجتمعي الدينية التي تجلّت في القرآن الكريم و الروايات، و في نفس الوقت أستطيع أن أطلع على ثقافتني الإيرانية. لأن اللغة الفارسية ممزوجة باللغة العربية. إضافة إلى ذلك إن هذه المادة تقدر أن تفتح عيوننا نحو مجالات غير ثقافية أيضاً لأن اللغة العربية لغة حية ... فهكذا نُقلل من شدة الأمر!

* مستحيل: محال

- ۳۶- عین الموضوع الذي لم يذكر في النص:
- ۱) دور الطالب في حل مشكلاته الدراسية.
 - ۲) العلاقة و الارتباط بين اللغة و الثقافة.
 - ۳) بيان طريقة تقدّم الطلاب في دراستهم.
 - ۴) أسباب و علل صعوبة الدروس.

۳۷- عین الأقرب من النص:

- ۱) أطلب العلم و لا تكسل فما أبعد* الخيز على أهل الكسل!
 - ۲) أيهذا الشاكي و ما بك داء كُن جميلاً تر* الوجود جميلاً!
 - ۳) ﴿ إن الله لا يُغَيِّر ما بقوم حتى يُغَيِّرُوا ما بأنفسهم ﴾
 - ۴) ﴿ و الذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا ﴾
- * ما أبعد: كثر البعد * تر: ترى

۳۸- عین الصحيح:

- ۱) كان أباونا القدماء يعرفون اللغة العربية جيّداً!
- ۲) اللغة العربية هي لغة ثقافية فقط و ليست تجارية!
- ۳) لا يمكن التكلّم باللغة الفارسية إلا بفهم اللغة العربية!
- ۴) تعلم الأدب الفارسي و إدراكه لا يحتاج إلى تعلم اللغة العربية!

- ۳۹- عین الصحیح: تقلیل صعوبۃ الفضاویا ب.....
 (۱) الفهم و الممارسة. (۲) تعلّمها. (۳) تسهیلها. (۴) السؤال و الجواب.
 ■ عین الخطأ فی الإعراب و التحلیل الصرفی (۱۰ - ۱۲)

- ۱۰- « یکرهون »:
 (۱) مجرد ثلاثی - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلیة، و ضمیر « ها » مفعوله.
 (۲) للجمع الغائب - مزيد ثلاثی (من باب إفعال) - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلیة
 (۳) مضارع - للجمع المذکر الغائب - مجرد ثلاثی - متعدّ - معلوم / مع فاعله جملة فعلیة و خبر « أن »
 (۴) مضارع - ماضیه « کره » - مجرد ثلاثی و حروفه کلّها أصلیة - معلوم / مفعوله ضمیر « ها »
 ۱۱- « نَقَلَّ »:
 (۱) فعل مضارع - للمتکلم مع الغیر - مزيد ثلاثی - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلیة
 (۲) مزيد ثلاثی بزيادة حرف واحد من باب تفعیل - ماضیه « قَلَّ » على وزن « فعل »
 (۳) للمتکلم مع الغیر - مزيد ثلاثی من باب « تَقَعَّلَ » / فعل و مع فاعله جملة فعلیة
 (۴) حروفه الأصلیة « ق ل ل » و له حرف واحد زائد من باب تفعیل
 ۱۲- « الدارسین »:
 (۱) اسم - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف « من »، من الدارسین: جار و مجرور
 (۲) اسم - جمع سالم للمذکر - اسم فاعل (فعله « درس ») / مجرور بالكسرة بحرف الجر
 (۳) جمع سالم للمذکر - اسم المفعول من فعله: مدروس / مجرور بحرف الجر و لیس خبر « إنَّ »
 (۴) جمع سالم للمذکر - اسم فاعل (فعله مجرد ثلاثی: درس) - معرّف بأل / مجرور بالياء بحرف الجر

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۳ - ۵۰)

- ۱۳- عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:
 (۱) من أخلاق الجاهل الإجابة قبل أن یسمع و المعارضة قبل أن یفهم!
 (۲) الطین ترابٌ مُخْتَلِطٌ بالماء، و قد یسمی بذلك و إن زالت عنه الرطوبة!
 (۳) لَمَّا أطلقها النبئی (ص) رجعت إلى أخيها و هو رئیس قومہ بعد وفاة أبيه!
 (۴) بلادنا غنیة بالنفط و الغاز، و هی تُصدّر قسماً منهما إلى البلدان الصناعیة!
 ۱۴- عین الخطأ عن توضیح المفردات التالية:
 (۱) الخداع: ما یخالف الصدق!
 (۲) الصّمت: أقوى الكلام أمام الجاهل!
 (۳) البکماء: من لا تقدر أن تسمع الأصوات!
 (۴) العلم: خیر الدواء لداء أصحاب الخرافة!
 ۱۵- عین المناسب فی المفهوم: « أفضل أخلاق الرجال التفضل! »:
 (۱) لو كنت فظاً لأنفض الناس من حولك!
 (۲) إنما الفضل للعقل السليم، و الفاضل كانه خلق من ذهب!
 (۳) نیکی کنی بجای تو نیکی کنند باز و ر بد کنی بجای تو از بد پتر کنند!
 (۴) بدی را بدی سهل باشد جزا اگر مردی احسن إلى من أساء!

٤٦ - عَيْنُ فِعْلًا لَيْسَ فِيهِ مِنَ الْحُرُوفِ الزَّائِدَةِ:

- (١) تُرْفَعُ أَيْدِينَا فِي الصَّفِّ لِلسُّؤَالِ مِنَ المَعْلَمِ بَعْضَ الأَحْيَانِ!
- (٢) يُسْحَطُ الظَّالِمُ رَبَّنَا الَّذِي هُوَ نَاصِرٌ لِمَنْ لَا نَاصِرَ لَهُ!
- (٣) تُثْمَرُ الأشْجَارُ فِي الفِصُولِ المِخْتَلِفَةِ بِأَنْوَاعِهَا!
- (٤) يُرْشِدُ الطُّلَّابُ إِلَى صَالَةِ أُخْرَى لِأداءِ الامْتِحَانِ!

٤٧ - عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ المِبالِغَةِ:

- (١) نَفَّارُ الخَشَبِ جَوَّالٌ فِي تلكِ الغَابَةِ!
- (٢) إِنَّ العَمَّالَ الإِيرَلَنِيِّينَ نَشِيطُونَ!
- (٣) تُجَذِبُ المِناظِرُ الخَلَابَةَ السَّانِحِينَ إِلَيْهَا!
- (٤) إِنَّ الرِّزَّاقَ الرَّحِيمَ يَرْزُقُ المِخْلُوقَاتِ كُلَّهَا!

٤٨ - عَيْنُ اسْمًا عِلْمًا نَصَبَهُ «البَاءُ»:

- (١) إِنَّ النَّاهِينَ عَنِ السَّيِّئَاتِ يَجِبُ أَنْ يَجْتَنِبُوهَا أَنْفُسَهُمْ!
- (٢) أَمَرْنَا قَائِدَنَا بِأَنْ نُطْعِمَ للفقراءِ وَ المَساكِينِ مِمَّا نَأْكُلُ وَ نَلْبَسُ!
- (٣) رَأَيْتُ فِي دِكَّانٍ فُسَاتِينَ بِألوانٍ مِخْتَلِفَةٍ وَ اشْتَرَيْتُ وَاحِدًا مِنْهَا!
- (٤) إِنَّ الدَّلَّافِينَ تُسَاعِدُ الإِنْسَانَ فِي كَشْفِ مَا تَحْتَ المَاءِ مِنَ العِجَائِبِ!

٤٩ - عَيْنُ الخِطَا فِي بِنَاءِ المِجْهُولِ:

- (١) اسْتَرْجَعِ التَّلْمِيذُ الكِتَابَ مِنِّي ← اسْتَرْجِعِ الكِتَابَ مِنِّي!
- (٢) أَطْلِقِ الأَمِيرَ الأَسِيرَ بِالرِّفَاةِ ← أَطْلِقِ الأَسِيرَ بِالرِّفَاةِ!
- (٣) حَيَّرَ نَزُولُ الأَسْمَاكِ النَّاسَ سِنَوَاتٍ طَوِيلَةً ← حَيَّرَ النَّاسَ سِنَوَاتٍ طَوِيلَةً!
- (٤) يَجْذِبُ هَذَا الأَثَرَ الجَمِيلَ السَّانِحِينَ مِنْ كُلِّ العَالَمِ ← يَجْذِبُ السَّانِحِينَ مِنْ كُلِّ العَالَمِ!

٥٠ - عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ المِنادَى:

- (١) داوُدُ أَرشِدُ النَّاسِ كَمَا أَمَرَكَ اللهُ!
- (٢) داوُدُ كُنْتُ مِنْ خِلفاءِ اللهُ فِي الأَرْضِ!
- (٣) داوُدُ هُوَ النَّبِيُّ الَّذِي أَلْحَانُهُ مِشْهُورَةٌ!
- (٤) داوُدُ كَانَ صَبْرَكَ جَمِيلاً فِي إِطَاعَةِ اللهُ!